

Ede, 11 mei 2025

Aan:

Mevr. Juliëtte Esmée Rot
Gemeenteraadslid
Gemeente Zaanstad

Betreft: contra-expertise onderzoek “Rapport: Integriteitsonderzoek handelen raadslid” door Necker van Naem Integriteit B.V.

Zeer geachte mevr. Rot,

U vroeg mij om een contra-expertise/second opinion van het rapport “Integriteitsonderzoek handelen raadslid” geschreven door onderzoekers van Necker van Naem Integriteit B.V. op 11 maart 2025. Vanaf nu wordt daaraan gerefereerd als ‘Rapport’. Uzelf duid ik in dit rapport aan in derde persoon enkelvoud ‘mevr. Rot’ omdat deze contra-expertise wellicht ook door derden zal worden gelezen.

Allereerst zal ik inhoudelijk ingaan op het rapport en daarna zal ik procedurele onvolkomenheden in het rapport behandelen.

1. Inhoudelijke aspecten van het rapport

De redenering hieronder wijst allereerst op inhoudelijke onvolkomenheden in dit rapport. De centrale onderzoeksvraag die de onderzoekers zich stellen is of er sprake is van een schending van de relevante wettelijke en gemeentelijke kaders door het handelen van raadslid mevrouw Rot. Specifiek richt het onderzoek zich daarbij op mogelijk optreden van mevr. Rot als belangenbehartiger van de belangen van specifieke inwoners (Rapport, p. 4).

De conclusie van de onderzoekers op basis van een overzicht van wettelijke en gemeentelijke kaders is dat er **geen** sprake is van schending van de wettelijke kaders, i.e. artikel 15 of 28 van de gemeentewet. Mevr. Rot is niet opgetreden als advocaat, adviseur of gemachtigde in geschillen met de gemeente. (Rapport, p. 36). Ook was **geen** sprake van een middellijk persoonlijk belang van mevr. Rot m.b.t. de Hemkade zaak en zij mocht dus deelnemen aan de beraadslaging en stemming over de Hemkade. (Rapport, p. 36).

Zo ver zo goed.

Echter, daarna komen de onderzoekers tot conclusies op basis van hun eigen normen – los van de wettelijke en gemeentelijke kaders – waarin het handelen van mevr. Rot toch als problematisch wordt bestempeld. Daarmee wordt de rol van de onderzoekers problematisch. De onderzoekers gedragen zich alsof zij als onderzoekers zowel op de stoel van de wetgever, aanklager, en rechter tegelijkertijd kunnen zitten.

Casus 1. Ligt het gedrag van mevr. Rot op de grens van wat wettelijk is toegestaan?

De onderzoekers stellen zonder argumentatie dat het optreden van mevr. Rot op de grens ligt van wat wettelijk is toegestaan omdat zij door haar wijze van optreden tegenover het gemeentebestuur is komen te staan, terwijl zij volgens de onderzoekers zelf onderdeel zou zijn van dat bestuur (Rapport, p. 37).

Het is een drogreden op basis van de onzinnige gedachte dat gemeenteraad en College van B&W één orgaan zouden zijn. Ik raad de onderzoekers aan de website van ProDemos te bekijken - <https://prodemos.nl/kennis/informatie-over-politiek/de-gemeente/de-organisatie-3/>. Daar worden de verhoudingen in het lokale bestuur in eenvoudige mensentaal uitgelegd. Zo staat daar letterlijk 'Het college van burgemeester en wethouders vormt het bestuur van de gemeente.' Mevr. Rot was en is geen lid van dat college.

Verder staat op die website dat de rol van de gemeenteraad is 'de grote lijnen vast te stellen voor het beleid van een gemeente, te controleren of het college van burgemeester en wethouders zijn bestuurstaken goed uitvoert, en om de inwoners van de gemeente te vertegenwoordigen'.

Volgens de onderzoekers zouden leden van de gemeenteraad die rollen niet mogen vervullen als zij daarmee tegenover het college van B&W zouden komen te staan. De onderzoekers zeggen eigenlijk dat de gemeenteraad slechts een applausmachine mag zijn, omdat elke kritiek op de grens zou liggen van wat wettelijk is toegestaan. De onderzoekers stellen zichzelf daarmee boven de wet. Zij menen zelf te mogen vaststellen wat de rol en positie van een raadslid moet zijn ongeacht wat de echte wetgever daarover stelt.

Controle door raadsleden? Neen, dat kan leiden tot kritiek op het College van B&W en daarmee kan je tegenover het bestuur komen te staan. Volgens de onderzoekers ligt dat op de grens van wat wettelijk is toegestaan.

Vertegenwoordigen van inwoners door raadsleden? Neen, ook dat kan leiden tot kritiek op het beleid van het College van B&W. Daarmee kan je als raadslid weer tegenover het bestuur komen te staan. Dat ligt volgens deze onderzoekers weer op de grens van wat wettelijk is toegestaan.

Conclusie 1.

De vraag is of je een rapport serieus moet nemen dat is geschreven door onderzoekers met een schrikbarend gebrek aan kennis over de bestuurlijke verhoudingen in gemeenten.

Mijn antwoord luidt: Neem zo'n rapport niet serieus. Het onderzoek wel serieus nemen leidt ertoe dat elk raadslid de mogelijkheid wordt ontnomen om de rollen die zij als raadslid wettelijk hebben serieus te vervullen.

Casus 2. Past het handelen van mevr. Rot niet bij de rol en positie van een raadslid?

De onderzoekers concluderen dit, omdat mevr. Rot in april 2023 één van de ambtenaren zou hebben beschuldigd van het traineren van een Woo-verzoek. Dat zou volgens de onderzoekers niet passen bij het uitgangspunt uit de gedragscode om een respectvolle omgang met andere politieke ambtsdragers en ambtenaren van de gemeente (Rapport, p. 37).

Hiermee gaan de onderzoekers in de fout. Op p. 32 van het rapport wordt het gebruik van het woord 'traineren' genoemd, maar daar wordt gesteld dat dit niet door mevr. Rot is gebruikt maar door een anonymous in een mail aan de burgemeester over het Woo-verzoek van mevrouw Rot (Rapport, p. 32).

Hiernaast is het de vraag of het gebruik van deze term indicatief is voor het niet-respectvol omgaan met ambtenaren. Traineren is een term die wordt gebruikt om het proces te beschrijven waarbij iets opzettelijk wordt vertraagd, uitgesteld of op de lange baan wordt geschoven. Het kan verwijzen naar verschillende situaties waarin er sprake is van dralen, lijntrekken, ophouden of slepen.

Traineren impliceert dat er bewust vertraging wordt veroorzaakt, vaak met als doel om tijd te winnen, een beslissing uit te stellen of om een bepaalde actie te verhinderen. Het kan voorkomen in verschillende contexten, zoals bij onderhandelingen, juridische procedures, politieke besluitvorming of zakelijke transacties (<https://www.synoniemenwoordenboek.nl/woord/traineren>).

Uit de berichten in het rapport op p. 32 blijkt er inderdaad sprake van traineren lijkt te zijn geweest. De datum van indiening van het Woo-verzoek is door het Woo-coördinaat klaarblijkelijk veranderd.

Het ging om een Woo-verzoek tot openbaarmaking van alle documentatie rondom de WOZ-aanslagen. Waar het om ging was dat het Woo-verzoek op 3 maart 2023 werd gedaan. De burgemeester heeft het Woo-coördinaat op 19 april – dat is meer dan zes weken nadat het verzoek was ingediend - de opdracht gegeven de behandeling van het verzoek op te schorten (rapport, p. 32). Daarna schreef de toenmalig concerndirecteur een denigrerende app naar mevr. Rot waarin zou hebben gestaan over het verzoek, ‘te komen praten onder het genot van een koppie thee’. (Rapport, p.32), en pas in de zomer van 2023 werd een klein deel van de documenten waarnaar in het Woo-verzoek werd gevraagd, daadwerkelijk verstrekt.

De onderzoekers verwijzen naar artikel 5 van de gedragscode van 2014 (rapport, p.37). Ik neem aan dat momenteel dient te worden verwezen naar regel 1.3. van de huidige gedragscode. Daar staat:

‘Regel 1.3 Je valt ambtenaren niet persoonlijk aan. Dat doe je niet 1-op-1, in een raadsvergadering of in het openbaar. Houd het bij de feiten. Het gaat om persoonlijke aanvallen in woorden, met gebaren of in een tekst, let op de ondertoon. Denk daarbij ook aan digitale berichten.’

In dit geval ging het om een mail aan de burgemeester, niet naar de betreffende ambtenaar. Het ging niet om een 1-op-1 gesprek, en ook niet om een aanval in een raadsvergadering of in het openbaar. Daarmee is de regel uit de gedragscode niet toepasbaar op waar het in het rapport over gaat. Het gaat niet om structureel gedrag van mevr. Rot naar ambtenaren dat indicatief is voor disrespectvol omgaan met die ambtenaren. Het gaat om een mail aan de burgemeester over het verloop van de trage behandeling van het Woo-verzoek. Het lijkt mij zelfs zeer zorgvuldig als een raadslid dat een probleem heeft met het ambtelijk apparaat dit via de burgemeester aan de orde stelt.

Daarmee is de verwijzing naar de gedragscode door de onderzoekers ongepast. Ook is geen sprake van de kenmerken van in de gedragscode genoemd ongewenst gedrag, zoals • ‘op de persoon spelen’; • grof taalgebruik gebruiken; • pesten; • (seksuele) intimidatie; • discriminatie; • agressie; • geweld.

Bovendien is het de vraag of het gebruiken van het woord ‘traineren’ van een ernst is dat daarmee de gedragscode zou zijn overschreden. Vormt het gebruik van de term gerechtvaardigde kritiek of een uiting van het disrespectvol handelen? Ik zelf zie het gebruik van dit woord als een uiting van gerechtvaardigde kritiek. Het voorgaande over het verloop van de behandeling van het Woo-verzoek geeft dit aan.

Bovendien is het gebruik van dit woord binnen het kader van de gedragscode te beschouwen als een pietluttigheid. Ik neem aan dat in gemeenteraadsvergaderingen en door gemeenteraadsleden wel ergere verwijten naar elkaar worden geuit in debatten. Dit blijkt ook uit het rapport van Bureau & Van der Laar uit 2022 waarin gesproken wordt van te vergaande verruwing van het debat in de raad (cf. Rapport, p. 44). Om dan het gebruik van het woord ‘traineren’, wellicht gebruikt door mevr. Rot als raadslid, maar niet in een 1-op-1, niet in de raadsvergadering, niet in het openbaar, te gebruiken om dat raadslid weg te zetten als handelend tegen de gedragscode, gaat mij veel te ver.

Hiermee is beargumenteerd dat het door de onderzoekers gemaakte verwijt aan mevr. Rot dat zij niet heeft gehandeld volgens de gedragscode, omdat een keer het woord ‘traineren’ is gebruikt in een mail naar de burgemeester onterecht en buitensporig is. Het is bovendien aan de onderzoekers te verwijten dat zij op geen enkele manier rekening houden met de context. Hierop kom ik hieronder terug als het gaat om het rapport als zodanig waarin een analyse waarin normen en feiten aan elkaar worden verbonden ontbreekt.

Conclusie 2.

Het verwijt dat mevr. Rot wordt gemaakt in het kader van de gedragscode dat haar gedrag ongepast omdat zij heeft gesproken van traineren van een Woo-verzoek door de Woo- coördinator is onterecht.

- Uit het rapport wordt niet duidelijk dat het mevr. Rot is die het woord 'traineren heeft gebruikt
- De context waarin het woord zou zijn gebruikt is geheel buiten beschouwing gelaten, terwijl die context wel op traineren duidt.
- De gedragscode is in dit geval niet toepasbaar omdat het gaat over een mail naar de burgemeester over nalatig handelen van een ambtenaar en niet om gedrag naar een ambtenaar, waar de gedragscode wel naar verwijst.
- Het doen van zo'n melding via de burgemeester lijkt mij de meest zorgvuldige weg.
- Het gebruik van het woord 'traineren' kan gezien worden als een pietluttigheid

Casus 3. Staat intensiteit van handelen de inzet voor het algemeen belang in de weg?

De onderzoekers stellen dit over mevr. Rot (rapport, p. 38). Een argumentatie ontbreekt echter. Het is opnieuw een normering die de onderzoekers zelf hebben bedacht die tot deze uitspraak leidt.

De onderzoekers overspelen hun hand als zij menen te mogen vaststellen waar een raadslid zich voor mag inzetten en waarvoor niet. Zijn de belangen van de individuen die mevr. Rot heeft geholpen niet onderdeel van dat algemeen belang? Volgens wet en regelgeving is een cruciale rol van raadsleden om de inwoners van de gemeente te vertegenwoordigen. (zie hiervoor). Daarbij horen ook de inwoners die nadelige gevolgen ondervinden van gemeentelijk beleid. Het is onzinnig om over een raadslid dat zo handelt te concluderen dat bij dat raadslid het algemeen belang uit beeld verdwijnt.

De onderzoekers komen hier op basis van een zeer dubieuze redenering tot een nog dubieuzere conclusie. Als wat zij zeggen juist zou zijn, dan ontnemt dat raadsleden de mogelijkheid om hun wettelijke rol in te vullen.

Conclusie 3.

Dat mevr. Rot inwoners van de gemeente waarin zij raadslid is heeft geholpen behoort tot haar wettelijk toebedeelde taken. De onderzoekers poneren dat dit ongepast is, maar kunnen dit niet beargumenteren.

De kritiek op mevr. Rot dat zij geen aandacht heeft gehad voor het algemeen belang is ongepast.

Casus 4. Heeft mevr. Rot haar verantwoordelijkheid voor het algemeen belang misbruikt?

In het rapport wordt duidelijk dat mevr. Rot zich heeft ingezet voor een groep inwoners van de gemeente Zaanstad. Dat mag van haar worden verwacht als gemeenteraadslid. Als gemeenteraadslid heeft zij waarschijnlijk meer kennis over en vaardigheden in gemeentelijke procedures. Die kennis en vaardigheden heeft zij ingezet om die inwoners te helpen in het verkrijgen van de voor hun noodzakelijke informatie.

Dat is geen misbruik. Ik zie de formulering van 'misbruik' van de onderzoekers (Rapport, p. 38) als indicatief voor het ontbreken van een respectvolle omgang naar mevr. Rot.

Opnieuw gaan de onderzoekers op de stoel van de wetgever zitten, en combineren die zelfbedachte rol met de rol van aanklager en rechter. Zij zelf stellen normen vast die geheel niet stroken met vigerende wet en regelgeving, beoordelen het handelen van mevr. Rot dan op hun eigen discutabele normen, en komen dan tot de conclusie dat die rol niet gepast is (rapport, p. 38).

Conclusie 4.

Dat mevr. Rot haar kennis en vaardigheden heeft ingezet voor de belangen van inwoners van de gemeente Zaanstad kan niet worden gezien als misbruik. Het is gerechtvaardigd gebruik.

Casus 5. Heeft mevr. Rot de gedragingen van anderen tegenover de gemeente gelegitimeerd?

De onderzoekers concluderen dit (rapport, p. 39). De onderzoekers stellen dat het er soms heftig aan toe is gegaan in de relatie tussen inwoners en gemeente. Dat kan echter niet aan mevr. Rot worden verweten. Zij stellen mevr. Rot hiervoor echter wel verantwoordelijk met het woord 'legitimeren'. Letterlijk stellen de onderzoekers dat Mevr. Rot op deze momenten de gelegenheid niet te baat heeft genomen om aan te geven wat de grenzen zijn in de manier waarop je de gemeente kunt benaderen (rapport, p. 39-40).

Mijn vraag hierbij is: Hoe weten de onderzoekers dat? Waarop is die conclusie gebaseerd? De onderzoekers hebben niet met mevr. Rot gesproken, noch met de inwoners die zij heeft geholpen. Dan zijn ook geen uitspraken mogelijk over gesprekken tussen mevr. Rot en die inwoners en wat daarin wel of niet aan de orde is gekomen. De conclusie dat mevr. Rot zulk gedrag heeft gelegitimeerd is daarmee ongefundeerd.

Conclusie 5.

Dat het er in het proces in de interactie tussen inwoners en gemeente soms heftig aan toe is gegaan valt mevr. Rot niet te verwijten.

De conclusie dat mevr. Rot hier naar de inwoners toe niets aan heeft gedaan, vindt geen ondersteuning. Er is door de onderzoekers noch met mevr. Rot noch met die inwoners gesproken. De onderzoekers kunnen hierover dus geen uitspraak doen

Casus 6. Was het optreden van mevr. Rot naar de ondernemer ongepast?

De onderzoekers concluderen dit (Rapport p.40). Maar wat heeft mevr. Rot dan gedaan? Ze heeft zes jaar geleden -2019- de burgemeester om een BIBOB-onderzoek gevraagd. Mevr. Rot heeft aangegeven dat zij zelf meer informatie zal verzamelen over de praktijken van de ondernemer, geeft aan dat zij verdenkingen heeft over criminele activiteiten, bedreigingen, intimidatie door een in haar ogen malafide ondernemer.

In 2021 heeft Mevr. Rot bij de gemeente Amsterdam een WOB verzoek ingediend, en technische vragen gesteld over de Hemkade, waarbij zij heeft gewezen op het strafblad van de ondernemer.

De onderzoekers vinden dit op basis van zelfbedachte normering niet gepast voor een raadslid. Een raadslid mag volgens hun niet meer voor de ene dan voor de andere inwoner zijn. Wat een onzin. Als een raadslid vermoedt dat een ondernemer zich schuldig heeft gemaakt aan strafbare feiten, en zich kan baseren op het bestaan van een strafblad bij de ondernemer, dan is het niet meer dan normaal dat het raadslid de burgemeester daarop wijst en verzoekt om daarnaar onderzoek te doen.

Conclusie 6.

Het is volstrekt onduidelijk of het gedrag van mevr. Rot naar de ondernemer ongepast is geweest. Als er inderdaad sprake is geweest van een strafblad bij de ondernemer, als die zich schuldig heeft gemaakt aan bedreigingen en intimidatie, dan ligt het voor de hand de burgemeester te vragen om een BIBOB onderzoek. Er staat nergens in de wet dat een raadslid dit niet mag doen.

De opvatting van de onderzoekers dat een raadslid niet negatief mag zijn ten opzichte van zo'n ondernemer en niet meer voor de ene inwoner van de gemeente mag zijn dan voor de andere, is een zelfbedachte norm van de onderzoekers, die mij onzinnig lijkt.

2. De problematische structuur van het onderzoeksrapport

In deze paragraaf zal ik ingaan op de problematische kanten van het rapport als zodanig. Het gaat daarbij om ontbrekende onderdelen, het eenzijdige karakter, en het opnemen van de zienswijze van burgemeester Hamming in het rapport en wat daarin wordt gesteld.

Het rapport is problematisch, omdat wel een normenkader en een feitenreconstructie is opgenomen, maar een analyse waarin beide met elkaar worden verbonden ontbreekt. De onderzoekers gaan gelijk over tot conclusies zonder eerst te analyseren hoe de geconstateerde feiten samenhangen met de normen.

Het leidt tot een rapport waarin conclusies niet zijn onderbouwd en de relevantie van de veelheid aan feitjes voor de conclusies onderbelicht blijft. Een veelheid van de in het rapport genoemde normen heeft geen betekenis voor de conclusies. Een veelheid aan genoemde feitjes evenmin.

De suggestie wordt gewekt dat de context in het onderzoek wordt meegenomen, maar in de conclusies is hier niets van terug te zien.

Ook is het rapport eenzijdig, omdat slechts met zes functionarissen is gesproken die klaarblijkelijk een conflict hebben met mevr. Rot. Niet is gesproken met mevr. Rot, noch met de inwoners van Zaanstad wier opvattingen in deze zaak zeer relevant hadden kunnen zijn. Ook al heeft mevr. Rot zelf geweigerd mee te werken, dit heeft er wel toe geleid dat conclusies een evenwichtige basis missen. Conclusies zouden veel voorzichtiger geformuleerd moet zijn geformuleerd, gegeven dat de onderzoekers bepaalde dingen niet hebben kunnen onderzoeken.

Dat betreft bijvoorbeeld de uitspraak van de onderzoekers over heftige momenten in de interactie tussen gemeente en inwoners en dat Mevr. Rot op deze momenten de gelegenheid niet te baat heeft genomen om aan te geven wat de grenzen zijn in de manier waarop je de gemeente kunt benaderen (rapport, p. 39-40).

De onderzoekers kunnen dit niet weten en hadden daarover dan ook geen uitspraken mogen doen.

Over de inhoud van de zienswijze van de burgemeester trouwens nog het volgende.

De burgemeester stelt ten onrechte dat het uitgangspunt in de grondwet is dat alle gemeenteraadsleden geacht worden zich in te zetten in het algemeen belang zich verzet tegen individuele belangenbehartiging (Rapport, p. 43). De burgemeester mag mij vertellen waar dat staat in de Grondwet.

De fundamentele grondslag van het algemeen belang ligt juist vervat in artikel 1 van de Nederlandse Grondwet: de gelijkwaardige behandeling van alle individuen, zonder aanzien des persoons, door de bevoegde bestuursorganen. Individuele belangenbehartiging wordt daarmee onderdeel van het nastreven van het algemeen belang.

Tegenover algemeen belang staat niet het individueel belang, maar juist persoonlijk belang dan wel eigenbelang en dat is wat anders. Bij persoonlijke belangen gaat het om artikel 28 van de gemeentewet. In de zienswijze van de burgemeester lijkt het erop dat hij het bijvoorbeeld problematisch vindt dat een kamerlid zich inzet voor de belangen van de slachtoffers van de toeslagenaffaire, of dat gemeenteraadsleden zich zouden inzetten voor één bepaalde wijk in een gemeente. Dat maakt raadswork onmogelijk. De vraag is of gemeenteraadsleden in Zaanstad inderdaad willen dat hun de mogelijkheid moet worden onthouden tot het behartigen van deelbelangen in hun gemeente.

Ook is problematisch dat de burgemeester in de zienswijze stelt dat hij vindt dat de door de onderzoekers getrokken conclusies transparant zijn, door alleen de vaststaande feiten (documentatie) tegen het licht van het geldende normenkader te houden en dat hij daarmee de conclusies vanzelfsprekend overneemt. Zoals ik hierboven heb betoogd is daar nogal wat op af te dingen. Bovendien is het opnemen van de zienswijze van de burgemeester in het rapport ongelukkig en ongebruikelijk gegeven dat de burgemeester zelf opdrachtgever was. Het leidt tot twijfel over de onafhankelijkheid van het onderzoek. De zienswijze is niet opgenomen als bijlage, maar als integraal onderdeel van het onderzoek, zelfs nog voor het nawoord. Dat leidt tot de vraag wie verantwoordelijk is voor de conclusies, de burgemeester of de onderzoekers.

3. Samenvattend

Het ging hier om een onderzoek waarbij de onderzoekers zich de vraag stelden of er sprake is van een schending van de relevante wettelijke en gemeentelijke kaders door het handelen van raadslid mevrouw Rot. Specifiek richt het onderzoek zich daarbij op mogelijk optreden van mevr. Rot als belangenbehartiger van de belangen van specifieke inwoners (Rapport, p. 4).

Het antwoord op de vraag is volgens de onderzoekers dat er **geen** sprake is van schending van de wettelijke kaders. Ook was **geen** sprake van een middellijk persoonlijk belang van mevr. Rot m.b.t. de Hemkade zaak en zij mocht dus deelnemen aan de beraadslaging en stemming over de Hemkade. (Rapport, p. 36).

Ongeacht deze voor mevr. Rot positieve conclusies, ben ik bijzonder kritisch over de inhoud van dit rapport en heb ik twijfels over de onafhankelijkheid van dit onderzoek. De reden daarvoor is dat de onderzoekers het bij deze conclusies hadden moeten laten. Dat hebben zij niet gedaan waardoor toch een negatief beeld over het handelen van mevr. Rot blijft bestaan.

Ten eerste is het de vraag of je een rapport serieus moet nemen dat is geschreven door onderzoekers met een schrikbarend gebrek aan kennis over bestuurlijke verhoudingen in gemeenten. Mijn antwoord luidt: Neem zo'n rapport niet serieus. Het onderzoek wel serieus nemen leidt ertoe dat elk raadslid de mogelijkheid wordt ontnomen om de rollen die zij als raadslid wettelijk hebben serieus te vervullen.

Het verwijt dat mevr. Rot wordt gemaakt in het kader van de gedragscode dat haar gedrag ongepast omdat zij heeft gesproken van het trainen van een Woo-verzoek door de Woo- coördinator is onterecht.

- Uit het rapport wordt niet duidelijk dat het mevr. Rot is die het woord 'trainen' heeft gebruikt
- De context waarin het woord zou zijn gebruikt is geheel buiten beschouwing gelaten, terwijl die context wel op daadwerkelijk trainen duidt.
- De gedragscode is in dit geval niet toepasbaar omdat het gaat over een mail naar de burgemeester en niet om gedrag naar een ambtenaar, waar de gedragscode wel naar verwijst

- Het lijkt mij juist zorgvuldig dat een dergelijk vermoeden via het hoofd van de organisatie aan de orde wordt gesteld
- Het gebruik van het woord ‘traineren’ kan gezien worden als een pietluttigheid

Dat mevr. Rot inwoners van de gemeente waarin zij raadslid is heeft geholpen behoort tot haar wettelijk toebedeelde taken. De onderzoekers poneren dat dit ongepast is, maar kunnen dit niet beargumenteren.

De kritiek op mevr. Rot dat zij geen aandacht heeft gehad voor het algemeen belang is zelf onjuist en ongepast.

Dat mevr. Rot haar kennis en vaardigheden heeft ingezet voor de belangen van inwoners van de gemeente Zaanstad kan niet worden gezien als misbruik. Het is gerechtvaardigd gebruik.

Dat het er in het proces in de interactie tussen inwoners en gemeente soms heftig aan toe is gegaan valt mevr. Rot niet te verwijten. De conclusie dat mevr. Rot hier naar de inwoners toe niets aan heeft gedaan, vindt geen ondersteuning. Er is door de onderzoekers noch met mevr. Rot noch met die inwoners gesproken. De onderzoekers kunnen hierover dus geen uitspraak doen.

Ten slotte is het volstrekt onduidelijk of het gedrag van mevr. Rot naar de ondernemer ongepast is geweest. Als er inderdaad sprake is geweest van een strafblad bij de ondernemer, als die zich schuldig heeft gemaakt aan bedreigingen en intimidatie, dan ligt het voor de hand de burgemeester te vragen om een BIBOB onderzoek. Er staat nergens in de wet dat een raadslid dit niet mag doen.

De opvatting van de onderzoekers dat een raadslid niet negatief mag zijn ten opzichte van zo’n ondernemer en niet meer voor de ene inwoner van de gemeente mag zijn dan voor de andere, is een zelfbedachte norm van de onderzoekers, die mij onzinnig lijkt.

Ten aanzien van het rapport zelf geldt dat een analyse waarin normen en feiten met elkaar verbonden worden ontbreekt. Daardoor blijven veel normen en veel feiten in de lucht hangen. Bovendien wordt in het rapport zelf de zienswijze van de opdrachtgever opgenomen. Niet als bijlage, maar als integraal onderdeel van het rapport. Dit is ongebruikelijk en ongelukkig omdat het afbreuk doet aan het vertrouwen dat mag worden gesteld in de onafhankelijkheid van het onderzoek. Van wie zijn de conclusies? Van de onderzoekers of van de opdrachtgever?

4. Hoe nu verder?

Naar aanleiding van het bovenstaande is het nu mogelijk antwoord te geven op de meer specifieke vragen die u heeft gesteld.

Ten aanzien van formele onzorgvuldigheden in dit proces kan ik op basis van het voorgaande alleen maar stellen dat het wenselijk zou zijn als deze niet hadden plaatsgevonden. Het gaat dan om het volgen van het meld- en onderzoeksprotocol door de burgemeester; het vormen van een ongewenste dubbelrol als enerzijds partij in een conflict als melder en anderzijds als opdrachtgever en beoordelaar van die melding en het onderzoek daarnaar; en het niet opnemen van de melding in het daartoe ingerichte register.

Ten aanzien van mogelijkheden voor u om eerherstel te krijgen staan de volgende stappen voor u open:

- U kunt deze contra-expertise delen via de gemeenteraad dan wel de media en via die weg publiekelijk eerherstel proberen te krijgen.
- U kunt de gemeenteraad vragen om een uitspraak over het onjuiste handelen van de burgemeester in deze, wat zou kunnen leiden tot een motie van treurnis.
- U kunt een melding doen bij de Commissaris van de Koning van machtsmisbruik door de burgemeester (hij was zowel melder als opdrachtgever en beoordelaar van het onderzoek), het creëren van een onveilige werkomgeving (door u ten onrechte te beschuldigen van ongrondwettelijk gedrag) en het belemmeren van de democratie in uw gemeente door hem

(door u te veroordelen omdat u opkomt voor de belangen van inwoners van de gemeente Zaanstad).

- U kunt naar de bestuursrechter. Daar kunt u aanvechten dat u op grond van een onzinnige redenering van de burgemeester, met daarin een volstrekt onjuiste interpretatie van de Grondwet, ten onrechte ongrondwettelijk handelen is verweten. Daardoor u wordt belemmerd in het uitoefenen van essentiële taken in uw functie van politiek ambtsdrager en bent u in uw reputatie geschaad.
- U kunt een civielrechtelijke uitspraak vragen over het handelen van het onderzoeksbureau. De klacht is dat zij onzorgvuldig en onnauwkeurig hebben gehandeld en zowel qua onderzoeksproces als in de onderzoeksresultaten de zorgplicht die zij hebben voor alle betrokkenen hebben geschonden.

Ik hoop u met deze contra-expertise voldoende te hebben geïnformeerd over mijn oordeel over de gehanteerde procedure en de kwaliteit van het onderzoek. Zoals duidelijk mag worden uit het briefhoofd is deze contra-expertise aan u gericht. Het is aan u om te bepalen of u deze contra-expertise openbaar maakt of niet.

Met de meeste hoogachting en vriendelijke groet,

Prof. Dr. Em. Michiel S. de Vries
Hoogleraar Bestuurskunde

5. Relevante publicaties:

- M.S. de Vries (2024). Waarheid en Leugen: de betrouwbaarheid van beschuldigingen van grensoverschrijdend gedrag. *Tijdschrift voor Klachtrecht* Vol. 20 no 4 pp 16-19
- M.S. de Vries (2023). *Kapot. Hoe vilein is de deugindustrie?* Amsterdam: Uitg. Blauwburgwal
- M.S. de Vries (2002). Can you afford honesty? A comparative analysis of ethos and ethics in local government. *Administration & Society*, 34(3), 309-334.
- M.S. de Vries & Kim, P. S. (Eds.). (2011). *Value and virtue in public administration: A comparative perspective*. Springer/Palgrave .